

Klasy – teoria a praktyka

Polskie klasy na tle klastrów
europejskich

Marcin Jabłoński
www.connectionpoint.eu

Czym jest klaster? – definicja klasyczna

- Klaster - geograficzne skupisko wzajemnie powiązanych firm, wyspecjalizowanych dostawców, jednostek świadczących usługi, firm działających w pokrewnych sektorach i związanych z nimi instytucji (np. uniwersytetów, jednostek normalizacyjnych, stowarzyszeń handlowych oraz instytucji finansowych) w poszczególnych dziedzinach, konkurujących między sobą, ale również współpracujących. Klastry osiągające masę krytyczną (niezbędną liczbę firm i innych instytucji tworzących efekt aglomeracji) i odnoszące niezwykle sukcesy konkurencyjne w określonych dziedzinach działalności, są uderzającą cechą niemal każdej gospodarki narodowej, regionalnej, stanowej, a nawet wielkomiejskiej, głównie w krajach gospodarczo rozwiniętych.

Źródło: (M. E. Porter -Konkurencyjna przewaga narodów-, 1990 oraz -Porter o konkurencji-, 2001, PWE, Warszawa).

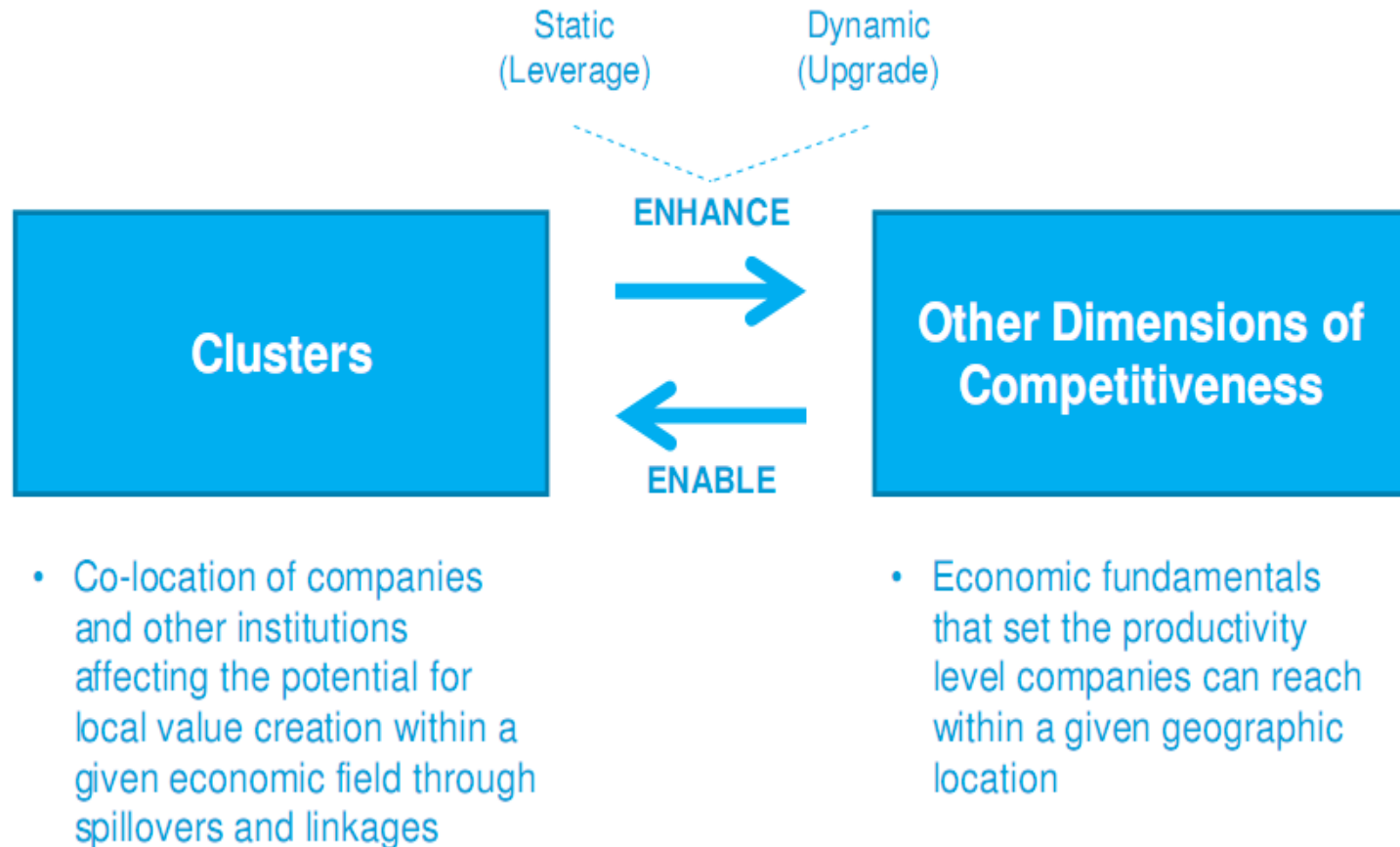

Nowe ujęcie – world-class cluster

1. Klastry światowej klasy są rozpoznawane na podstawie dwóch podstawowych celów:
 - Tworzenie nowych możliwości biznesowych (New Business Creation)
 - Tworzenie nowych miejsc pracy (New Job Creation)
2. Dodatkowo ich działalność musi być łatwa do oceny (measuring – key, but not sufficient), ale przede wszystkim klaster musi mieć silną identyfikację w światowej (perception by others).

Źródło: Martin Schuurmaans, EIT, Bruksela 2009

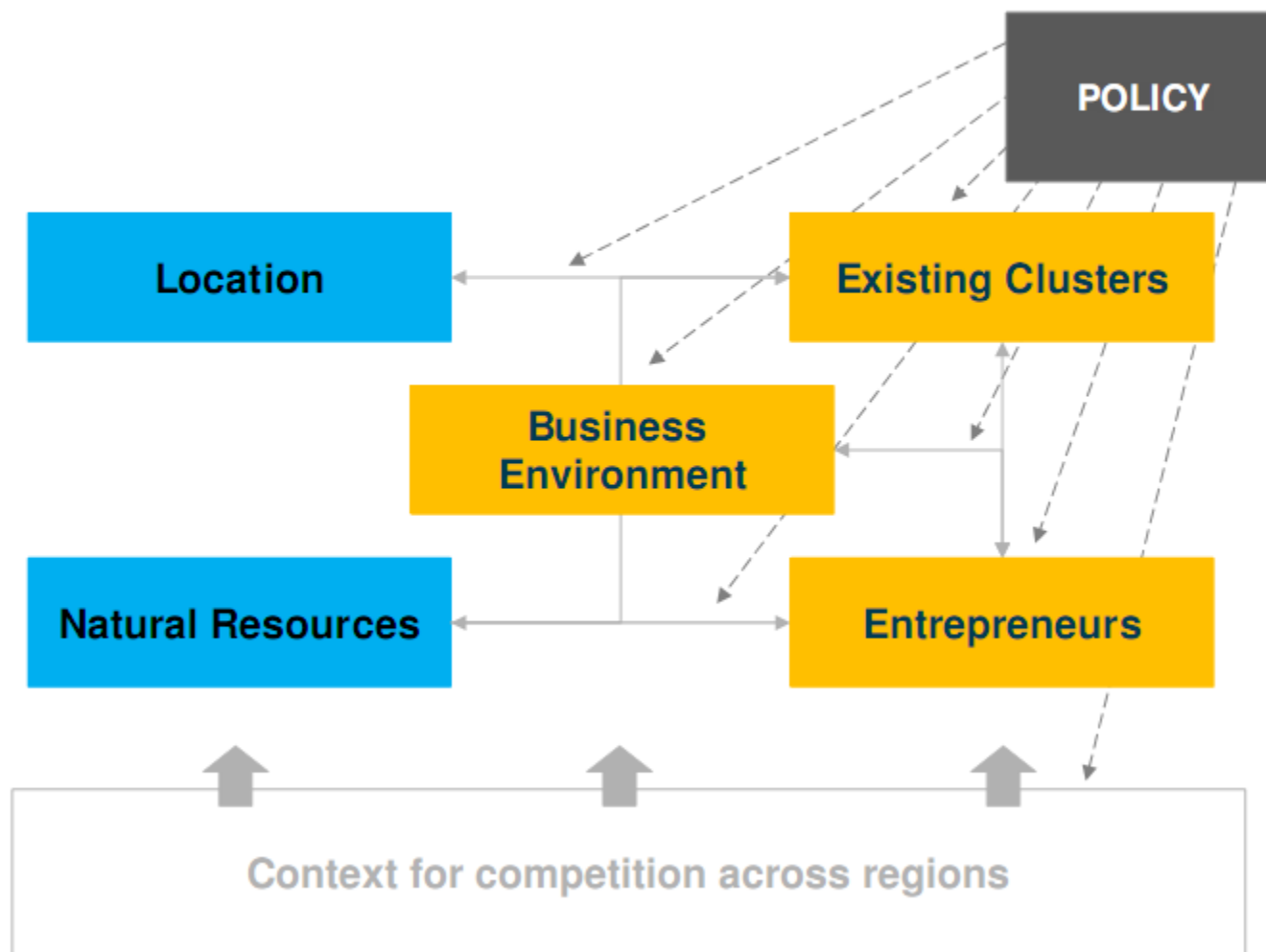
Clusters and Competitiveness

Źródło: prezentacja - Christian Ketels, Budapest 2010

Cluster Emergence

Źródło: prezentacja - Christian Ketels, Budapest 2010

Klastry w Polsce

- Nie mamy systemu akredytacji klastrów – stąd nie mamy danych dotyczących rzeczywistej ich liczby.
- Istniejące klastry są w większości w bardzo wczesnym stadium rozwoju (embryonic) lub są zakładane w celu wykorzystania źródeł finansowania.
- Brak jasnej polityki centralnej – rozmycie decyzyjne, które sytuuje nas na przeciwległym biegunie w stosunku do rozwiązań francuskich czy węgierskich, w których system jest znakomicie zorganizowany i w znaczny sposób scentralizowany.
- Polityki regionalne są budowane przeważnie ad hoc, niski stopień świadomości rzeczywistych implikuje powstawanie „życzeniowych”, teoretycznych programów wsparcia.

Klastry w Polsce

- Niski poziom kultury współpracy i wzajemnego zaufania znacząco utrudnia rozwój tego typu inicjatyw.
- Brak kompetencji kadry zarządzającej – brak świadomości możliwości operacyjnego wykorzystania zasobów sieciowych (kompetencji, finansowania).
- Działanie oparte na modzie.

Klastry w Polsce

- Uwarunkowania prawne utrudniają zakładanie i finansowanie klastrów.
- Błędy prawne wstrzymują ich finansowanie (np. własność intelektualna w 1.3 RPO WŚL – koordynator jest właścicielem technologii – jedyny przypadek na świecie).
- Nieświadomość celów stawianych klastrom mimo milionów złotych wydanych promocją! (vide konferencja ŚCITT Kielce)

Klastry w Polsce

- Duża liczba wątpliwej jakości analiz istniejącej sytuacji polskich klastrów.
- Brak animatorów i świadomych koordynatorów!
- Mamy jeden średnio dojrzały klaster *Dolina Lotnicza!*

10 golden Rules for Cluster- Management

(by Judith Terstriep)

tcbe.ch

ICT Cluster Bern, Switzerland

*People not concepts make
the difference!*

Seite 8

Źródło: prezentacja szwajcarskiego klastra ICT, tcbe.ch

Współpraca!

- W dzisiejszych czasach właściwie żadna organizacja nie dokonuje innowacji w pojedynkę. Firmy nawiązują różnego rodzaju współpracę z wieloma partnerami zewnętrznymi, a wszystko to w dążeniu do stworzenia nowych technologii, produktów i usług. [Harvard Business Review Polska, czerwiec 2010]
- Zważywszy na **strategię firmy**, jak dalece otwarta bądź zamknięta powinna być sieć jej partnerów zewnętrznych? Kto będzie decydować, jakie problemy ta grupa współpracujących ze sobą organizacji ma rozwiązywać i które z powstałych rozwiązań wdrażać? Każde z rozwiązań pociąga za sobą inne **konsekwencje dla strategii firmy**. Wybierając spośród nich, organizacja musi rozważyć, jakie mają zalety i jakie niosą wyzwania, oraz ocenić, które modele są najlepiej dopasowane do jej **strategii, kompetencji, struktury i zasobów**. [HBR, tamże]
- Gary P. Pisano, Roberto Verganti, What Kind of Collaboration is Right for You? – kluczowe założenia http://www.bnet.com/2439-13069_23-253655.html?tag=content;col1

Co zrobić?

- Stworzenie centralnego, systemowego rozwiązania wspierającego powstawanie sieci współpracy – know-how, coaching, mentoring, finansowanie.
- Zapewnienie spójności pomiędzy programem centralnym i programami regionalnymi (z zachowaniem samodzielności regionów).
- Zapewnienie stricte finansowania klastrów.
- Wprowadzenie permanentnego programu podnoszącego wiedzę i świadomość wszystkich aktorów procesu.
- Wspieranie tworzenia konsorcjów, sieci współpracy (niekoniecznie klastrów).
- Ujednolicenie systemu promowania nowatorskich rozwiązań technologicznych.
- Promowanie modelu społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy!

Dziękuję za uwagę!

Marcin Jabłoński

www.connectionpoint.eu

Marcin.jablonski@connectionpoint.eu

Mobile: 791 134 385

